

Ingatag talajon

Ismerősöm a városban dolgozik az egyik nagyvállalatnál, amely nehézségei miatt többszöri osztódáson, létszámcökkéntesen ment át. Ő még befért az egyik káeftébe, de mint mondja, *nem dűskálnak a munkában, így ingatagnak érzi az állását.* Otthon a tanyán sem jobb a helyzet, ahol a feleségével és édesanyjával él együtt. Az asszonyok pár malaccal, baromfival bajlódnak, s van néhány hold föld is, amibe krumplit, paradicsomot és más zöldségféléket szoktak termelni. Az aszály alaposan betett tavaly, alig akadt piacépes árjuk. A takarmányt is teljes egészében vásárolniuk kellett. A decemberben kész hízókból még öt megvan, nem sikerült eladni. Ahelyett, hogy pénzt láttak volna érte, a mai napon is az egyre apadó tartalékból fizethetik a repeta árát. Ki fogja megenni a sok szalonnát, ami a túltartott disznókon egyre vastagszik, ma még eldöntetlen kérdés.

Az idén is *csinálni kéne valamit a megélhetésért.* A kockázat óriási, nincs olyan jel, ami az állattenyésztésben biztos fordulatot ígérne. Ha megint aszály lesz, abba a rossz homokba öntözés nélkül vétek a drága vetőmagot, palántát beletenni. A gödrökben, kutakban, csatornáknak egy csöpp víz sincs azon a környéken. Egy-két nortonkút meg sem kottyanna a „sivatagnak”, többnek az árát ugyan mi hozná vissza, s ugyan miből fektessenek be pont most.

Az itteni szakszövetkezettel nem álltak szoros kapcsolatban, de természetesnek vették, hogy ott lehetett szerződni dísznóra, a nagy tételben beszerzett műtrágyából, vetőmagból, vetőkrumpliból, takarmányból a tag is vásárolhatott. A felvásárlásra adott támogatás megcsappanásának, a feldolgozó fizetésképtelensége miatt többmillió, ki tudja, mikor behajtható tartozásoknak az lett a vége, hogy a *szövetkezet nem tudott vásárolni.* Most a kétlaki ember nehezen tud időt szakítani rá, hogy mindezen termelési kelleket külön-külön felkutassa, hazaszállítsa. A szakszövetkezetük eddig is gyengén muzsikált, most *vesztéses.* A régi szisztéma összeomlott, de még nincs helyette életképes új. Mondhatjuk azt, a helyzet *átmeneti,* s nem csak egy családra, egy gazdaságra érvényes. Külön-külön sok száz családnak okoz mindez álmatlan éjszakákat. Nem lenne szabad magukra hagyni őket.

T. Sz. I.

TABÁN-ÜGYEK

Lavinaomlás

Hogyan lehet 14 milliót észrevétlenül kivenni egy lakóközösség zsebéből anélkül, hogy a dolognak következményei lennének? A Tabán Lakásépítő és Lakásfenntartó Szövetkezet korábbi vezetőinek sikerült ez a művelet. A lakók pedig már bottal üthetik a pénzük nyomát.

Az egyszerű lakásszövetkezeti tag tudja-e vajon, hogyan gazdálkodnak a pénzével? Ha részt vesz a lakógyűléseken, hall néhány számadatot, és engedelmesen fölteszi a kezét a szavazáskor, miután megismerte a vezetők érveit. Megbízik a választott és fizetett előljárókban – mi mást tehetne? De hogy valójában mi történik, arról aligha lehet sejtelme.

A főszámolás réme

Az 1977-ben létesült Tabán korábbi vezetői 1983-ban alapszabály-módosítást szavaztattak meg a közgyűléssel és belekezdtek egy társas ház-építésbe. Az erre fordítható pénz azonban még az építkezés befejezése előtt elfogyott. Erre mit tettek? *Elkezdtek egy újabb építést, és az arra fölvetett pénzből próbálták finanszírozni az elsőt.* És így tovább... *Görgették a hiányt, amíg az olymértékben földuzzadt, hogy lavinaomlással fenyegette a szövetkezetet.*

És hogy még tetézzék a bajt, teljesen szabálytalanul befektették a lakók befizetéséből összegyűlt felújítási alap nagy részét – 14 millió forintot. Amikor Szél Árpád elnök és vezető társai 1988-ban átvették a Tabánt, a főszámolás réme fenyegette őket.

Úszópénz

Nem hagyhatták abba a megkezdett építkezéseket, vállalniuk kellett a korábbi szerződésekben foglalt kötelezettségeket. Kísérletet tettek a szövetkezet helyzetének tisztázására, de kiderült, hogy ez sem olyan egyszerű. *Fontos dokumentumok hiányoztak, a meglévők egy része pedig valószínűleg adatokat tartalmazott.*

Százezrek, milliók „úsznak” erre-arra, amelyeket peres úton igyekeznek visszaszerezni. A peresítés alapját az elkövetett kivitelezési szabálytalanságok jelentik. Rossz alapozás, nyolc centiméter helyett egy centiméteres hőszigetelés, 7 milliós könyvelési különbség a valóssághoz képest – okot bőven találni.

Az „elszállt” 14 millióból így is csak 7-8 millió forint visszaszerzésére számítanak, de ez is évekbe telhet – tekintettel a szakértők-ellenszakértők elhúzódozó bírósági párbajára.

Pénzügyekben jártas lakók szerint most sincs minden rendben a Tabán házátáján. Úgy tudják, még mindig fölhasználják a felújítási alapot helyett, hogy betéti kamataiból némi haszonra tennék szert.

Kifelé a kátyúból

Szél Árpád elnök bemutatta azt a vizsgálati anyagot, amelyet a Tabán helyzetéről tavaly október és december között készített a Status Könyvvizsgáló és Vagyonértékelő Kft. Ebben az áll, hogy a régi vezetés szabálytalanságok sorozatát követte el, az új adminisztráció pedig már nem tudta sikeresen korrigálni a nyakába szakadt hibákat.

Az ügyészség véleménye szerint büntető eljárás nem indítható a régi vezetők ellen, többek között azért sem, mert a szabálytalanul felhasznált összeg is a szövetkezet vagyona volt, ily módon kár nincs! (Bár ez egy kicsit furcsa érvelés...) Polgári per viszont indítható.

A Tabán jelenlegi vezetői megpróbálják kijuttatni a kátyúból megkezdett szekerüket. Tavaly áprilistól él az a betétszám, amelyen azóta 2,6 millió forint gyűlt össze felújításra. Már csak egy befejezetlen építkezésük van, újabb nem kezdenek. Szándékuk az, hogy visszaszerezék az 1800 tag bizalmát.

Ny. P.

Lakossági igény: legyen figyelőszolgálat Szegeden

A romló közrend és közbiztonság sok városlakót arra az elhatározásra juttatta, hogy lakossági figyelőszolgálatot kellene szervezni Szegeden. Az igény, mely egészséges védekezési ösztönünkből fakad, teljesen jogos, hát még akkor, ha tudjuk, és bizonyosan tudjuk is, a rendőroktól többet, nagyobb hatékonyságot aligha várhatunk.

Am a kezdeményezés bármennyire is érthető és indokolt, roppant veszélyes. Szó sem lehet például arról, hogy a saját szakállunkra kisebb nagyobb csoportokba verődve leshetnének a betörőket, a tolvajokat, intézkedhetnének velük szemben kényünk kedvünk szerint. Az efféle megmozdulások a törvény szelleméhez éppoly távol állanak, mint maga a bűnöző. Csak törvényes, megengedett eszközökkel élhet a civil lakosság, s azok is nagyon nehezen határozhatók meg – legalábbis manapság. Aki a közrendért bármiféle áldozatra kész, arról joggal föltételezhető, hogy törvénytisztelő, becsületes polgár és nem kívánja az ökológiai érvényesülését.

A szegedi közgyűlés legutóbbi összejövetelén megbízást adott Koha Róbertnek, a város közbiztonsági tanácsnokának egy a bűnmegelőzést szolgáló figyelőszolgálat létrehozására. A tanácsnoknak vannak elképzelései, e témáról már tárgyalt is jogi szakemberekkel. Nagyjából tisztázódott, hogy ez az esetleges szolgálat egyesület jelleggel működhetne, nagyon egyértelmű célokkal. A figyelőszolgálat megalkotásával kapcsolatos minden lényeges kérdést ma délután 5 órától beszélnek meg a városháza klubjában. Erre az összejövetelre várnak minden olyan szegedi lakót, akinek van mondandója, elképzelése, szakismerete a gyakorlati bűnmegelőzés kérdéseiről.

-mag-

„ÚJABB NAGYMAROS KÉSZÜL...”

Autópálya = ökológiai fal?

nem a magyar érdekeket szolgálja.

Megvallom, én is a lelkendezők közé tartoztam, melyk – a németországi autópályák előnyeit megtapasztalva – először hallottam a budapesti „vízfejt” figyelmen kívül hagyó déli autópálya tervéről. A megyei közgyűlés legutóbbi ülésén a Déli Autópálya Rt. szakértői és a települések gazdái egyaránt csak az előnyökről áradoztak, a fővonaltól távolabb eső városok az összekötőutak építésének fontossága mellett érveltek. A „vidék autópályája” szerintük a nyugat-keleti kapcsolatok és az érintett 10 megye gazdasági, turisztikai fejlődését szolgálja. A „mézesmadzag” szerepét játszotta annak hangsúlyozása, hogy a 600 kilométeres autópálya legkésőbb 1996-ig elkészül. A hátrányokról tehát eddig, egészen a zöldek jelentkezéséig nem esett szó.

– Újabb Nagymaros készül a szemünk láttára – foglalta látványosan össze a lényegét Krnács György, a Magyarországi Zöld Párt dél-alföldi szervezetének ügyvivője, mikor arra kért, adjunk nyilvánosságot a természetvédők aggályainak a déli autópálya építésével kapcsolatban. – Rendszerváltás ide, rendszerváltás oda a dolgok alapja nem változott: a közvélemény bevonása nélkül.

fű alatt születnek olyan döntések,

melyek érintik az emberek mindennapjait, a környezet állapotát. Hivatalos információk nincs, de pont elég a tiltakozásunk megfogalmazásához az, ami eddig napvilágot látott a déli autópályáról.

Az érintett megyék természetvédelmi és társadalmi szervezetei, valamint a Világ Természetvédelmi Alap (WWF) magyarországi képviselete ökológiai falnak, „vasfüggönynek” tekintik ezt a kétszer háromsávú utat. Novemberben kapott először nyilvánosságot a terv, áprilisig egy kilométeres sávra szűkítik a nyomvonalat, azaz a kisajátítás beindul. Az autópálya elkészülésének 1996-ra ígért végső határideje olyan munkatempót sejtet, melybe biztosan nem fér be a lakosság érdekeinek megfelelő, egy vegetációs év vizsgálatát feltételező

környezetvédelmi hatástanulmány

elkészítése. Márpedig ez a – levezető és felvezető utakkal együtt – 30-40 méter széles autópálya földrajzilag és ökológiailag kétféle Magyarországot. Senki nem gondol arra, hogy például a somogyi szarvas-állomány észak-déli irányú vándorlását, a védett hullőfajta menetelését teszi lehetlenné ez az új út, vagy arra, hogy az ország legjellegzetesebb területein, Tolna erdein, a Kiskunság szikes területein kanyarog ez a bűzös-káros gázgát „termelő” út. A ma még egymáshoz közeli szomszédok egymást, a szövetkezetek a művelés alá vont földjeiket majd csak nagy kerülővel tudják megközelíteni. A községek határainak módosítása, a földeserék bonyolult láncolata indul meg... Csongrád megye helyzete kifejezetten kritikus, mert 4-5 irányú autópályakeresztesződés szabadná darabokra. Az autópályáról csak ritkán lesznek lehajtó utak, ráadásul kilométerenként 2-3 forintot kell fizetni a használatért, vagyis csak több száz kilométeres távolság esetén éri meg az autópályán száguldani. Ez is azt az állításunkat igazolja, hogy ez az út nem az itteni fizetőképes kereslethez igazodik, azaz

Most itt a lehetőség – vonhatjuk le a „monológ” végén a következtetést –, hogy ne a saját kárunkon tanuljunk. Nyugat-Európában csak az autópályák megépítése után döböntek rá arra, hogy a természet súlyosan károsították, s most milliárdokat költenek „az ősalapot” helyreállítására. Magyarországon még van esély a sorrend megfordítására, a nyugat-európai tapasztalatok rendelkezésre állnak, saját érdekeink józan felmérése pedig sohasem késő.

(újszászi)

NAGYKÉSSSEL TÁMADT A LÁNYRA

Az (el)vevő

A rendőrség a lakosság segítségét kéri

– Meg akar ölni? – kérdezte a nyakára hurkot vető, kezében konyhakéssel hadonászó támadóját a husz-egynéhány éves egyetemista lány. – Csak a mihez tartás végett... – mormolta háta mögött a vágott arcú férfi, aki a lány szüleinek lakásában így, pórázon tartva kényszerítette áldozatát az elrejtett értékek átadására.

Márta a JATE TTK-n tanul, vegyésznek készül.

Szülei egy félig kész lakást kívántak eladni, ezért hirdetést adtak fel lapunkban, amire 29-én, pénteken reggel hétkor egy férfi jelentkezett. Az érdeklődőt a lány arra kérte, kilenc órákor találkozzanak az eladó lakás előtt. Úgy is történt; együtt megnézték a lakást, majd a férffal felmentek Márta szüleinek lakására, ahol megvárták a lány édesanyját. Harmasban beszélgettek ezután tovább, megnézték a térvrajzokat, a férfi közben a család anyagi hátteréről érdeklődött. – Majd délután visszajövök – mondta a komoly vevőnek mutakozó férfi. Négy és öt óra között találkoztak beszéltek meg a lány anyjával. Márta azonban addig is egyedül maradt otthon. Fél négykor lement a boltba. Mire visszatért, a férfi az ajtóban várta a lányt, aki gyanútlanul beengedte őt a lakásba.

Márta a nagyszobában hellyel kínálta az idegent, de az erre dzsekije belső zsebéből elővett egy nagykest azzal, hogy adja oda a lakásban található értékeket és a pénzt. Márta, nem látva más kiutat szorult helyzetéből, elmondta: úgy tudja, édesanyja a kamrába dugta el családi ékszereiket. A kamra felé indultak. A lány hirtelen futásnak eredt, megpróbált kijutni a lakásból, de a férfi utólrért.

– Ne rosszkodjon, ha életben akar maradni – javasolta a hiába menekülő Mártának, és a késsel a kamrába kényszerítette. A pánikba esett lány kutatni kezdett a polcon lévő dobozok között. Amint lehajolt, a férfi megragadta a haját...

Márta felajánlotta támadójának: mivel nem találja az ékszerek dobozát, odaadja édesanyja táppénzét, a nála lévő nyolcezer forintot. A férfi elfogadta az ajánlatot, majd a nagyszobába kísért a lányt, ahol

az ágyra fektette. Megkötözte kezét-lábát, száját egy, az asztalon talált Délmagyarországgal akarta betömni, de Márta már nem engedelmkedett. A férfi erre Márta nyakára plédet tekert, a lánynak azonban sikerült kiszabadítania kezét.

– Ne bántson, próbáljuk meg újra együtt megkeresni az ékszereket –, kérte támadóját a lány. A férfi ekkor zsinórt vetett a nyakára, és a kamrába vonszolta a megkötözött lábú, szökdecselő Mártát, aki ezúttal megtalálta az ékszerek dobozát, a benne rejlő félmillió forintos értékekkel.

– Menjen a vécébe – utasította a már halálra rémült lányt a rabló. Mártának szerencséje volt. A zárban lévő kulcsot elfordítva megmenekült. A férfi rángatni kezdte a kilincset, de a lány sikoltozása menekülésre kényszerítette.

(varga)

Az ismeretlen rabló személyleírása: 170 centiméter magas, közepes testalkatú, középhosszú szőke hajú, világoskék szemű, a bal oldali szemfogán feltűnően nagy lyuk látható, orrán az orrhát közepétől, jobb oldalról a bal szájjugig vágási sérülés látható, ujjai feltűnően bütykösek, körmei repedezettek, ápolatlanok.

Ruházata: Türkizkék-türkizzöld tolldzseki, kék farmernadrág, fekete papucscipő.

A rendőrség arra kéri olvasóinkat, hogy aki a személyleírás alapján felismeri Mártá támadóját, az a 23-011/14-36-os, vagy a 07-es telefonszámon értesítse a szegedi rendőrkapitányságot.

-mag-

A biztonság jegyében

Országos közlekedési verseny Szegeden

Ma, az esti ünnepélyes megnyitóval országos közlekedésbiztonsági verseny kezdődik Szegeden: kerékpáros és segédmotoros diákok mérik össze tudásukat, nem is alapfokon, hiszen akik városunkba érkeznek, azok a megyei vetélkedések legjobbjai voltak.

Napjaink baleseti statisztikája nagyon elszomorító, a magyar utakon átlagosan ketten vesznek életüket naponta. Egyáltalán nem mindegy tehát, hogyan formálódik az ifjú generáció közlekedési kultúrája, rendelkezik-e elegendő ismerettel. Ezen a versenyen elméleti Kreszkérdéseket, elsősegélynyújtási feladatokat kapnak, a repülőtéren akadálypályákon ügyeskednek majd. Az igazi próbatétel bizonyos, az lesz, amikor kellő felügyelet mellett bekapcsolódnak az igazi forgalomba. A versenybiztosok figyelik majd, hogyan találják fel magukat a többi jármű között, ismerik-e és biztonságosan alkalmazzák-e a közlekedési szabályokat.

Az országos verseny vasámap délelőtt eredményhirdetéssel ér véget.